

Vizsgálótáska

Ellenőrzi a szív működést, az agytevékenységet és a tüdő működését is

A gyengékről gondoskodni, a betegeket gyógyítani egyik legfontosabb és legszébb feladatunk. Az egészségügyi ellátás színvonalának emelése azonban jórészt anyagi lehetőségektől függ, vagyis a betegségek megelőzése, a bajok fölismerése, s végül a gyógyítás úgy lehetne még sikeresebb, ha a magyar orvosok világszerte elismert szaktudása jobb műszerek, megfelelő intézmények hálózatával párosulna. Hovatovább a gyógyítás legfontosabb tényezőjévé válik, hogy ne legyen zsúfoltság, a feladatokat egyenlő arányban lehessen megosztani a hálózaton belül. Ez nemcsak egészségügyi feladat. Így az is érthető, hogy mérnökök, műszakiak jó néhány éve keresnek erre választ. Mindenesetre a válaszok egyike az, amit a Medicor Művek műszaki fejlesztői ajánlanak: a gyógyító táská.

Olyan alapkészüléket fejlesztettek ki a Medicor szakemberei, amellyel rövid idő alatt többféle vizsgálatot lehet elvégezni, s ami ugyancsak fontos: bárhol. Villamos hálózatról és akkumulátorról

ugyanis egyaránt működtethető. Segítségével ellenőrizhető, illetve mérhető a szív működés, az agytevékenység, a pulzusszám, a test hőmérséklete, az ingerekre reagálás, a hallóképesség, a vérnyomás, valamint a tüdő működése. Valamennyi műszer összefüggő egységet alkot, s egy táskában helyezhető el azokkal a tartozékokkal együtt, amelyek minden paciens vizsgálata után cserélhetők, cserélendők. A berendezést KDT-1-nek nevezték el a komplex mérési lehetőség, a táskaszerről kialakítás és a diagnosztikai cél kezdőbetűi alapján. A táská 18 kilós, fél méternél alig hosszabb, így viszonylag könnyen hordozható. Némi gyakorlás után a mérésre főlkészülés és az összecsoomagolás negyedórát sem tart, egy-egy ember vizsgálata — valamennyi műszere — négy-öt percet igényel az orvostól és asszisztensétől. A diagnosztikai táskát azért tekintik alapkészüléknek, mert az igényeknek megfelelően, tetszés szerint bővíthető, változtatható.

A Medicor Művek bemu-

tatta a diagnosztikai táskát az idei Budapesti Nemzetközi Vásáron, ahol az új termék nagydíjat nyert. Mégpedig elsősorban azért, mert alkalmazásával lényegesen javulhatnak a tömegellátás feltételei. Körzetorvosi és üzemorvosi rendelőkben, iskolákban s másutt, lehetővé teszi nagyobb csoport egészségügyi állapotának a fölmérését. Például zajos üzemben könnyen és gyorsan (a paraméterek számítógéppel is összegezzelők) megállapítható, hogy munkájuk során milyen mértékben romlik a dolgozók hallóképessége. Sok ember idejét lehet megtakarítani, ha kórházba, vagy központi rendelőintézetbe való beutalás helyett a körzeti orvosnál vizsgálják meg. Így a körzeti orvosok szerepe növelhető. Ha kevesebb beteget kell továbbküldeniük, jócskán csökkenhet a kórházak zsúfoltsága, s nem utolsósorban az adminisztráció. Az otthon fekvő betegek többsége is megvizsgálható a készülékkel anélkül, hogy mentővel kórházba szállítanák, vagy éppen berendelnék. Tartalmasabbá válhat az éjszaka ügyelő orvosok munkája is a készülék használatával. Az említettek kivül segítheti még a berendezés mentők, sportorvosok munkáját is, sőt alkalmazható klinikai-kórházi gyakorlatban is, például betegfelvételnél gyors vizsgálathoz, vagy újraélesztésnél.

Szép-szép — gondolhatja bárki — ha minden ennyire egyszerű, miért nincs máris minden körzeti- és üzemorvosnak ilyen hasznos táskája? Például azért, mert nemrég kísérletezték ki, így még nem várhatunk tömeges gyártást. Idén kétszáz darabot készítenek a Medicornál. Ennél többet azért sem, mert nem ismeri a gyár az igényeket. Többféle tényezőtől függ, hogy egy-egy megyébe, városba hány készülék kerül, s kerül-e egyáltalán. Nem mellékes például, hogy egyetlen ilyen táská negyedmillió forintért vehető meg. Bár nehéz feladat, de érdemes lenne kiszámítani, mennyi megtakarítást eredményezhet a készülék alkalmazása. Ami pedig nem fejezhető ki pénzben: gyorsabban gyógyulnak a betegek, s a hasznos munkanapok száma növekszik. Kevesen ismerik még a gyógyító táskát, de föltehetően jó tapasztalatokról számolhatnak be azok, akik máris megvették.

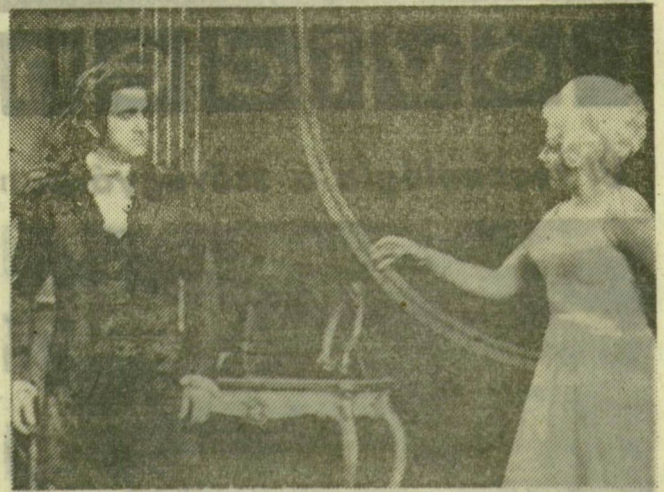
Szirák József

Vasárnap

Forgalomkorlátozás Szegeden

Szegeden vasárnap, a téri és a Marx téri megállók között a Széchenyi térre vezető útszakaszokon 9 óra 40-től 12 óráig forgalomkorlátozás lesz. Az Új-szegedre, illetve az onnan közlekedő 44, 60, 61, 70, 70/A, 70/Y és 71-es jelzésű autóbusszjáratok a Tanácsköztársaság újtján a múzeumig közlekednek. Ezek a járatok nem érintik a Széchenyi téri, a Bajcsy-Zsilinszky utca, Bartók Béla

Manon — az Operaház szólistáival Bemutatók, szakmai vita a szegedi találkozón

Somogyi Károlyné felvétele Nagy János és Andor Éva a második felvonásban

Forró hangulatú Manon előadás vezette be a Szegedi Nemzeti Színházban kedden este a hazai operaegyüttesek második országos találkozóját. Puccini operáját idén mutatta be a szegedi társulat, s ezúttal Oberfrank Géza dirigálásával az Allami Operaház fiatal szólistái énekeltek a fontosabb szerepeket.

Nagy János Des Grieux-je az est meglepetéseként hatott. A közönség viharosan ünnepelte; talán mert először hallottuk itt, s a Manon Lescaut korábbi előadásainak tenoristáiból éppen azon erények hagytak némi hiányérzetet, melyek a szólam teljes kibontakoztatásának oly jellegzetes és elmaradhatatlan díszítőelemei: a magasságok. Meglehet, Nagy János fémes csengésű, karcu tenorja sem az a behízelgő, vibrálóan érzéki színezetű, ami a bel canto stílus világnagyságainak sajátja, ám rendkívül üzembiztos és értékes materia. A némileg hűvösebb első felvonás után szinte kihívoán győzte az alaposan próbára tevő felső regisztereket, fáradhatatlanul, s alkatilag is ideálisan igazodik a figurához. Andor Éva címszerepében — azon túl, hogy a tőle már megszokott kulturált-sággal, finom szólamvezetéssel ezúttal sem maradt adósunk — az ékszerárja és a zárókép őszinte melegsége, szenvedélyes fűtöttsége ragadott magával. Ötvös Csaba Lescaut hadnagya, gondosan kiművelt alakítás, s Polgár László (Geronte) tartalmas basszusa mögül sem

nehéz kihallani az igényesebb feladatok ígéretes tehetségű szólistáját. Az Oberfrank Géza szuggesztív tolmácsolásában magas hőfokra felizzó előadásból említést kell tennünk a kisebb szerepeikben cseppet sem alárendelt szegedi énekesekről. Réti Csabáról, Vargha Róbertől, Vághelyi Gáborról, ifj. Rácz Imréről, Herczegh Ferencről, mindenekelőtt pedig a madrigált eladóló Gortva Irén szép dalamformálásáról. És persze szegedi szimfonikusokról, akik értő és méltó partnerül szegődtek a karmesterhez.

Az előadást megelőzően Bányainé dr. Birkás Mária, a városi tanács elnökhelyettese nyitotta meg a szegedi operai találkozót, méltatva a

háromévenkénti országos se-regszemle jelentőségét. Tegnap, szerdán délután a Juhász Gyula művelődési központban szakmai tanácskozás keretében Kertész Gyula (a Manon rendezője), a Debreceni Csokonai Színház igazgatója tartott vitaindítót a vidéken működő operaegyüttesek jelen gondjairól. Este a színházban a debreceniek bemutatóját hallhatta a közönség, Szabó László vezényletével Mozart operáját, a Varázsfuvolát színelőlték meg. A program ma, csütörtökön este a szegedi társulat föllépésével folytatódik: Szalatsy István dirigálásával Vántus Istvánnak Móra Ferenc regényéből adaptált operáját, az Aranykoporsót újítják föl.

N. I.

Hálapénz?

Az egészségügyben etikán, munkaerőcsököt értenek. És ez az egyetlen helyes értelmezés. Mert minden egyéb magyarázat leszűkíti a fogalmat, megnehezíti a tisztánlátást... Hiba lenne ugyanis kizárólag hálapénzre, orvos és beteg anyagi kapcsolatára, illetve ennek megszüntetésére irányítani a figyelmet. Hiszen ez a kapcsolat nem légüres térben, hanem a betegellátás mindennapos gondjai közepette jön létre.

Ezért üdvözölhetjük örömmel, hogy az Egészségügyi Minisztérium közelmúltban napvilágot látott „etikai akcióprogramjának” egyik legfontosabb fejezete az ellátás, a gyógyítás színvonalának emelése tűzi ki célul.

Miről is van szó valójában? Egyszerűbbé, könnyebbé hozzáférhetővé tenni a gyógyítást, illetve a beteg útját a különböző vizsgálatokhoz. Megszüntetni az ellátás szétaprózottságát, a párhuzamosságokat, a küldözgetést, a bürokratikus túlszabályozást. Mert mindez oktalannul terheli az orvosokat és munkatársait is, zsúfoltságot, feszültséget teremt városban, rendelőkben egyaránt. Es kedvezőtlen légkörrel éppenséggel nem segíti a gyógyuláshoz nélkülözhetetlen bizalom kialakulását.

Ilyenkor és ezért érzik oly gyakran a beteg, hogy gyógyulása érdekében valami egyéb módszerhez kell fojlamodnia. És a megkülönböztetett bánásmódot pénzzel akarja megvásárolni. Ilyenkor és ezért keresi fel az orvos magánrendelőjét, vagy rosszabb esetben az állam által fenntartott kórházban, szakrendelőben igényeszik anyagi szolgáltatásért előjogokra szert tenni. Az orvosok egyike-másika pedig — fizetésére hivatkozva — enged a csábításnak. Viselkedésével elmélyíti betegében azt a tudatot, hogy paraszolvencia —

magyarán: borralaló fejében különb az ellátás.

Az etikai akcióprogram igyekszik pontosan körülhatárolni, milyen esetekben megengedhetetlen a borralaló elfogadása. Az elítélendő viselkedés egyik forrásaként jelöli meg a magángyakorlat, valójában illegális — kórházakban divó — gyakorlatát; ennek hatását a betegfelvételnél. Különösen szigorúan ítéli meg — hatósági jogkörrel való visszaélésnek minősítve — a keresőképesség elbírálásában, orvosi igazolások kialakításában tapasztalható szabálytalanságokat.

Miközben pedig ráirányítjuk a figyelmet az etika megsértésének különböző megnyilvánulásaira, tisztázni kell egy sűrűn felbukkanó félreértést. Nevezetesen: nem lehet melegség, sem hivatkozási alap az egészségügyi dolgozók kétségtelenül létező bérproblémája. Annál kevésbé sem, mert a többség ennek ellenére áldozatkészen, fáradhatatlanul teljesíti hivatását. Rájuk vet rossz fényt a panaszokra okot adó kisebbség viselkedése, ami egyébként a bérfeszültség megszüntetését is hátráltatja.

A minisztérium akcióprogramja kétségtelenül hibák elleni határozott fellépésnek. De az indokolt adminisztratív intézkedések sem teszik feleslegessé a meggyőzés módszereinek gazdagítását, hatásosabbá tételét. Sőt, a nevelés, jó példa, felemelő hatása fontosabb, mint valaha. És e tudatformálásnak ki kell terjednie a lakosságra, a betegekre is! Jogaik ismeretétésére csakúgy, mint a szocialista erkölcs diktálta magatartás népszerűsítésére.

Mert ez utóbbi nemcsak orvosra és ápolónőre, hanem minden állampolgárra kötelező.

L. M.

Kendertermesztő szocialista brigádok

Hasznosítják a gyári területet
Közösségi célok

Szokatlan feladatra vállalkozott a szegedi juteárugyár négy szocialista brigádja: napi munkája mellett a vállalat alapanyag ellátásához is szeretne segítséget adni. Felügyeltek ugyanis arra, hogy a gyár tulajdonát képező mintegy másfél hektárnyi földterület esztendők óta parlagon áll. A brigádtagok — a KISZ-szervezettel közösen — elhatározták, hogy a kihasználatlan területen kettős hasznosítású kender termelnek majd, vagyis a növény rostját és magját is felhasználják. Elképzelésükkel egyetértett a gyár vezetősége és örömmel támogatta a kezdeményezést a Szegedi Kendertermesztési Rendszer központja is.

A kendertermesztésre a négy brigád, a szövös Gaga-

rin, a fonós Osztyapenko, a műhely dolgozóiból álló Egyetértés és a műszakiakat tömörítő Grimau brigád szocialista szervezet között, s már el is vetették a kendermagokat.

Az elkövetkezendő hónapokban e négy brigád tagjai gondozzák majd a kendert, de a tervek szerint a betakarításhoz a gyár többi brigádjának segítségét is kéri. A kendertermesztés bevetését a brigádok közös rendezvények, közös üdülés céljára kívánják fordítani.

Régészeti leletek

A Szeged környéki szénhidrogén-mezőben dolgozó olajipari munkások a gázfeldolgozó üzem szomszédságában régészeti leletekre bukkantak. Bejelentésükre Kürti Béla régész irányításával eddig mintegy 2700 négyzetméteres területet vizsgáltak át. Több korszakból származó 108 sírt tártak fel. Ezek egy része időszámításunk előtti 750-ből, valamint az időszámításunk utáni második századból való. A legtöbb és a legértékesebb lelet azonban a tizedik századból került elő.

A sírokból fák, nyílhegyek és más fegyverek mellett arany-, ezüst-, bronzékszerek, ruhadíszek kerültek elő.

Kisteleken javítják a közétkeztetést

Tegnap, szerdán a kisteleki művelődési házban ülést tartott a nagyközségi tanács. A testület többek között Csajka József tanácselnök-helyettes előterjesztésében megtárgyalta a kereskedelmi ellátás helyzetét.

A tanács úgy határozott — ezért felkérte a Kisteleki ÁFESZ-t, mivel ez a nagyközség legjelentősebb kereskedelmi szerve —, hogy az előfizetéses étkezés lehetőségét tovább kell javítani. Kisteleken három állandó melegkonyha működik. Mivel a nagyközség lakossága az utóbbi időben megkedvelte az előfizetéses étkezést, ezért a meglévő vendéglők az igényeknek már nem felelnek meg. Jellemző adat, a szolgáltatás népszerűségére; amíg 1973-ban az

előfizetéses adagok száma 173 ezer, addig 1975-ben már 232 ezer volt. A helyi AFESZ úgy próbál a helyzetet változtatni, hogy a vendéglőket bővíti. Sajnos a körülmények miatt, nem mindegyik üzletet tudják bővíteni, feldolgozó helyiségekkel, eladótérrel.

A tegnapi tanácsulésen foglalkoztak a nagyközség hűseltetésével is. A testület szükségesnek látja a kisteleki vágóhidon egy hűtőkamra kialakítását, valamint egy hűseltető üzem építését, ami körülbelül 8—10 millió forintba kerülne. Az üzem építési költségeit a javaslat szerint a kisteleki, pusztaszeri és ópusztaszeri tanács, valamint a körzet mezőgazdasági termelőszövetkezetei fedeznék.